

Ado Pajo mälestusmedal

Ado Pajo mälestusmedal, kavandi autor PIRET SMAGAR

ADO PAJO mälestusmedal on loodud 2006. aastal Rakvere Gümnaasiumi (varem Rakvere I keskkool) vilistlaste poolt eesmärgiga väärtustada matemaatikaõpet Rakvere Gümnaasiumis ja jäädvustada legendaarse matemaatikaõpetaja Ado Pajo mälestust. A. Pajo töötas Rakvere Gümnaasiumis aastatel 1950–1983.

Medal antakse üle igal aastal toimival gümnaasiumi lõpuaktusel lennu parimale matemaatikule. Medali saaja otsustab komisjon, kuhu kuuluvad kooli matemaatikaõpetajad, õppealajuhataja ja õpilasesinduse esindaja.

Ado Pajo mälestusmedal on kooli vilistlaste (aastast 1957) AADO RULLI, RUDOLF ALLABERDI ja MARE ROSSMANNI panus oma õpetaja mälestuse jäädvustamiseks.

Medali on saanud:

2006 LIIVAR KONGI
2007 KRISTI SAARE
2008 MIHKEL MOISA
2009 TOOMAS KIVIKAS

Allikas: Rakvere Gümnaasiumi koduleht.

Järgnevalt avaldame Virumaa Teatajas 27.04.2006 ilmunud Mare Rossmanni artikli Ado Pajost ja tema mälestusmedalist.

Rakvere Gümnaasiumis on aastate jooksul töötanud ja töötab ka praegu palju tõeliselt häid õpetajaid. Matemaatikaõpetaja Ado Pajo oli kindlasti üks nendest. Ado Pajo ei olnud mitte ainult hea matemaatik, vaid ka omapärase huumorimeelega sõbralik inimene. Ta ei tõstnud kunagi oma õpilaste peale häält. Tal polnud seda tarvis teha, sest teda austati ja talle kuuletuti ilma selletagi. Ta oli hea ainetundja ja väga huvitav isiksus. Võin seda öelda oma isiklike kogemuste najal: olin tema õpilane, kuid ka peaaegu 15 aastat kolleeg.

Juba mõnda aega oleme rühma 1957. aastal kooli lõpetanud vilistlastega arutanud, mil moel oleks kõige õigem jäädvustada legendaarse matemaatikaõpetaja Ado Pajo mälestust. Tekkis mõte luua temanimeline mälestusmedal. Mälestusmedali idee algatajad olid 1957. a Rakvere 1. Keskkooli hõbemedaliga lõpetanud Aado Rulli ja tuntud näitleja Rudolf Allabert.

Aado Rulli oli Pajo üks lemmikõpilasi, sest ta pea "nokkis" matemaatikat väga hästi. Mulle on räägitud, kuidas hommikuti ootasid klassikaaslased Aado Rullit kooli, ja kui ta lõpuks saabus, olevat õpilane Rulli Ats istunud õpetaja Pajo Atsi toolile ja hakanud matemaatika koduste ülesannete lahendusi dikteerima. Ja tegi seda peast. Ja kui see ka on legend, siis igal juhul ilus legend. Praegu elab Aado Rulli Tallinnas ja on edukas ärimees.

Rudolf Allabert kooliajal väljapaistev matemaatik polnud, sest talle meeldisid juba siis humanitaarained. Rudolf Allabert on oma mälestustes kirjutanud nii: *Olin juba aastaid teatris olnud, kui kohustusime Ado Pajoga Rakvere turuplatsil. Ta oli mind laval ja filmis näinud ja poetas mokaotsast mõned kiidusõnad. Mina sain sellest julgust ja provotseerisin, et kas on veel olnud Rakvere Gümnaasiumis nii tugevaid matemaatikuid, kui oli seda Allabert. Ta vaatas õnnetu näoga mulle otsa, ohkas ja ütles, et kahjuks tuleb ette, aga õnneks väga harva.*

Esimene Ado Pajo mälestusmedal antakse üle juba tänavu, jaanipäeva paiku peetaval XII klassi lõpuaktusel.

Ma püüan ette kujutada, mida Ado Pajo sellest arvaks, kui oleks veel meie keskel. Seda ma tean, et talle oli üsna ükskõik, mida

temast arvasid ülemused. Ükskord pidi meie kooli külastama tolleaegne haridusminister FERDINAND EISEN. Õpetajad sebisid ringi, kes pesi aknaid, kes põrandat, kes treenis õpilasi, et nad igale majas liikuvale võõrale inimesele viksisti tere ütleksid. Ainult Pajo oli rahu ise. Ma küsisin, miks tema ei pabista – ikkagi minister tuleb. Ta vastas: *Aga mis mul karta on, sest mina tema ametit ei taha ja tema minu ametit ei saa – ei tuleks toime.*

Aga matemaatikat ja oma õpilasi ta armastas. Kui tema klassi õpilasel tahtis õppenõukogu käitumishinnet alandada, siis pidi see ikka väga hästi põhjendatud olema. Ükskord see siiski juhtus, et üks tema klassi poiss sai käitumishindeks mitterahuldava. Noormees oli tulivihane, seisis õpetajalaua juures ja oli ilmselgelt ärritunud: *Miks mitterahuldav? Mina pole kedagi teinud!* Pajo vastas talle rahulikult, et ega koolis kedagi veel tehtagi, siin tehakse midagi, ja seda midagit on noormehel nii palju kogunenud, et kuidagi ei anna rahuldavat välja.

1980. aastate algul tuli kooli korraldus, et kõik õpilased, kes saavad puuduliku hinde, peavad selle järele vastama ja halva hinde nii ära parandama. Et see nii ka oleks, selle eest vastutas õpetaja, aga matemaatikaõpetaja Ado Pajo ei saanud sellest *uuest pedagoogikast* kohe kuidagi aru. Mulle tuleb praegu silmade ette pilt, kuidas Ado Pajo istub tühjas klassiruumis ja ootab hinde *parandajaid*. Vaatabki ukse vahelt sisse tütarlaps ja küsib: *Kas saab parandada?* Pajo vastab: *Ei saa vanu saapaid parandada, siin tehakse ainult uusi.* Hiljem selgus, et vist ikka sai ka parandada, igal juhul klassiruumi neiu kutsuti.